

İLAHİYAT FAKÜLTELERİNDE İLİTAM PROGRAMI VE AÇIKÖĞRETİM İLAHİYAT TARTIŞMALARI SEMPOZYUMU

-18-19 Ekim 2019, Amasya-

İlahiyat Lisans Tamamlama Programı (İLİTAM), Uzaktan Eğitim Merkezi işbirliği ile açılan, ilahiyat lisans programlarının üçüncü ve dördüncü sınıflarındaki dersleri içeren, iki yıllık bir lisans tamamlama programıdır. Yükseköğretim Genel Kurulu'nun 11.03.2005 tarihli toplantısında alınan kararla İlahiyat Lisans Tamamlama (İLİTAM) programı ülkemizde ilk defa Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde uygulanmaya başlanmıştır. İLİTAM'ın amacı, ilahiyat ön lisans derecesine sahip kişilere, ilahiyat lisans diploması alabilmek için gerekli eğitimi vermek ve lisans diploması sahibi olmalarını sağlamaktır. İlk başlangıçta Diyanet İşleri Başkanlığında çalışan personelin mesleki yönden gelişimini ve kademe ilerlemesini hedefleyen bu programın zamanla çerçevesi genişlemiştir. İlahiyat ön lisansı bitiren herkes bu programa başvurabilmiş, mezun olduklarında 4 yıllık örgün ilahiyat eğitimi alanlarla aynı haklara sahip olmuşlardır. Ankara ilahiyatla başlayan bu programın açıldığı Fakülte sayısı 13'ü bulmuştur. 2018 yılında İLİTAM programlarına sınavsız geçiş yapanlar dahil 11.200 öğrenci alınmıştır. Aynı yıl 80'e yakın fakültede sınavsız örgün eğitim programlarına yerleştirilenlerin sayısı ise 2080'dir. Bugüne kadar yaklaşık 30.000 kişi bu uygulamadan faydalanmıştır. DGS sınavına girerek bu programlara yerleşen adaylara 2018 yılından itibaren sınavsız geçiş hakkı tanınmasının ardından iki yıl açık ilahiyat okuyan öğrencilere bu programı 4 yıla tamamlayıp 4 yıllık açık ilahiyat okuma imkânı sunulması en üst düzeyde dile getirilmeye başlanmıştır.

TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu, 25/04/2018 tarihli 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'na eklenen 76 numaralı geçici madde ile "ilahiyat ön-lisans programından mezun olanlara ilahiyat ve aynı programı uygulayan fakültelerde, eşdeğer alanlarda lisans tamamlama eğitimi yaptırılmasını; bu eğitimin usul ve esasları ile her yıl tahsis edilecek kontenjanlarının Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmesini" kararlaştırmıştır. Gerekçe olarak ise şu ifade edilmektedir: "İlahiyat ön-lisans mezunlarının, bilimsel seviyelerinin yükseltilerek bu sayede topluma hizmet sorumluluklarının daha üst düzeyde yerine getirilmesi ve kamuda çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi" hedeflenmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu Denetçiliği Kurumu, bir sivil toplum kuruluşunun başvurusu üzerine, 30.10.2018 tarihinde bazı tavsiye kararları almış ve ardından da 31.01.2019 tarihinde konunun paydaşlarının katılımı ile bir çalıştay gerçekleştirmiştir. İlgili tavsiye kararında hem İlahiyat Açıköğretim Lisans Eğitimi verilmesi yönünde çalışmalara ivedilikle başlanması hem de İLİTAM programının yaygınlaştırılması, kontenjanların artırılması ve başvuranların kendilerine özgü durumları dikkate alınarak programdan yararlanma şartlarının kolaylaştırılması hususları yer almıştır.

Başlangıçta Diyanet personelinin özlük haklarında iyileştirme yapmak ve eğitim seviyelerini yükseltmek düşüncesi ile başlatılan bu programın zamanla ilahiyat eğitiminde kendine önemli bir yer bulması, hatta bir adım daha ileriye gidilerek açık ilahiyata geçiş için tavsiye kararı alınması tartışmaları beraberinde getirmiştir.

İlahiyat ön lisans mezunlarına ilahiyat lisans tamamlama hakkı verme çabalarının arttığı bu dönemde konunun, paydaşları olan Diyanet İşleri Başkanlığı, Yüksek Öğretim Kurulu ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ve bu alanlarda çalışma yapan uzman akademisyenlerce bir sempozyum sürecinde tartışmaya açılması son derece önem arz etmektedir. Böylece sayıları 100'ü geçen, her yıl yaklaşık 20.000 mezun veren İlahiyat Fakültelerinin yanı sıra ikinci bir ilahiyat eğitimi olarak sanal imkanlar üzerinden varlığını hissettiren İLİTAM ve açık ilahiyat konuları bilimsel bir zeminde masaya yatırılmış olacaktır. İlahiyat eğitimi sadece bilginin aktarıldığı bir eğitim olmayıp, öğrenci hoca iletişimi ile öğrencinin rol model olarak yetişmesinde önemli bir süreçtir. Bunun İLİTAM programları ile sağlanıp sağlanmadığı önemli bir araştırma konusudur. Amasya'da yapılacak olan Sempozyum bu açıdan önem arz etmektedir.

SEMPOZYUM KONU BAŞLIKLARI

Sempozyumun muhtemel konu başlıkları şu şekildedir:

- Uzaktan eğitim kavramı ve uzaktan eğitimle ilgili kuram ve yaklaşımlar
- Günümüzde uzaktan eğitim kavramının anlaşılma biçimi ve uygulandığı alanlar
- Dünyada lisans eğitiminde uzaktan eğitimin uygulandığı alanlar ve uygulama boyutları
- Gelişmiş ülkelerde örgün yükseköğretim ve uzaktan yükseköğretim öğrenci oranları analizleri
- Yükseköğretim kurumlarının uzaktan eğitim yeterlikleri
- Uzaktan yüksek din öğretiminde farklı ülke modelleri
- Uzaktan yüksek din öğretiminde kalite standartları
- Uzaktan yüksek din öğretiminde tarihsel gelişim
- Uygulamalı alanlarda (psikoloji-sosyal hizmet ve ilahiyat) uzaktan eğitimle yüksek öğretimin imkanı meselesi (örnekler-program karşılaştırmaları)
- İlahiyat lisans yeterlikleri (mevcudun analizi ve olması gereken) ile uzaktan eğitim ilişkisi
- Uzaktan eğitim ortamlarının yeterlikleri
- Uzaktan eğitimde başarıyı ölçme tekniklerinin niteliksel analizi
- İlitam programının gelişim süreci
- İlitam müfredatının içerik analizi
- İlitam programında öğrenci profili
- İlitam programında mezuniyet yeterlikleri
- İlitam eğitiminde karşılaşılan zorluklar
- İlitam mezunlarının mesleki yeterlikleri
- İlitam mezunlarının sosyalleşme ve iletişim becerileri
- İlitam'da öğretim elemanlarının uzaktan eğitim yeterlikleri
- Öğretim elemanlarının İlitam eğitimi ile ilgili tespit ve değerlendirmeleri
- İlitam programının örgün eğitim öğrencileri üzerindeki etkisi
- Din hizmetleri personelinin yeterlik alanları, bu alanlara özgü sertifika eğitim paketleri ve bu paketlerin uzaktan eğitimle sunulması imkânı
- Sivil toplum kuruluşlarının uzaktan dini yükseköğretim olgusuna bakış ve değerlendirmeleri
- Uzaktan yüksek din öğretiminin örgün ilahiyat eğitimine yansımaları/etkileri

SEMPOZYUM ONUR KURULU

Dr. Osman VAROL, Amasya Valisi

Cafer ÖZDEMİR, Amasya Belediye Başkanı

Prof. Dr. Metin ORBAY, Amasya Üniversitesi Rektörü

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Şuayip ÖZDEMİR, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Halil APAYDIN, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Recep Orhan ÖZEL, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Doç. Dr. Nevzat AYDIN, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Davut AĞBAL, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Hasan YERKAZAN, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ali Rıza AYAR, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet PİRİNÇ, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi M. Akif ALTUNIŞIK, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Murat POLAT, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir TEKİN, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül GÜN, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ümüt TORU, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

SEMPOZYUM BİLİM KURULU*

Prof. Dr. Süleyman AKYÜREK, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Mustafa ALICI, Erzincan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Nurullah ALTAŞ, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Halil APAYDIN, Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Nevzat Yaşar AŞIKOĞLU, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Muhammed Şevki AYDIN, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. İrfan BAŞKURT, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim

Fakültesi

Prof. Dr. Abdulhamit BİRİŞİK, Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Abdullah ÇOLAK, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Recai DOĞAN, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Yusuf DOĞAN, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Hamit ER, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Halit EV, Celal Bayar Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Şakir GÖZÜTOK, Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Nasrullah HACİMÜFTÜOĞLU, Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN, Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Fikret KARAMAN, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Mevlüt KAYA, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Ahmet KOÇ, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Muhiddin OKUMUŞLAR, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu

İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Sinan ÖGE, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Mustafa TAVUKÇUOĞLU, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu

İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Cemal TOSUN, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. İsmail Hakkı ÜNAL, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Mustafa Sait YAZICIOĞLU, Diyanet İşleri Eski Başkanı
Prof. Dr. Temel YEŞİLYURT, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Hüseyin YILMAZ, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Prof. Dr. Zeki Salih ZENGİN, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Doç. Dr. Yusuf ACUNER, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. İsmail ARICI, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. İbrahim AŞLAMACI, İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Mehmet BAHÇEKAPILI, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Doç. Dr. Hasan DAM, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Ayşe Zişan FURAT, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Davut İŞIKDOĞAN, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Şükrü KEYİFLİ, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Hasan MEYDAN, Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Bayramali NAZİROĞLU, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Eyup ŞİMŞEK, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Osman TAŞTEKİN, Erzincan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. İbrahim TURAN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Macit YILMAZ, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Doç. Dr. Mahmut ZENGİN, Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

* İsimler unvan ve soyada göre sıralanmıştır.

SEMPOZYUM SEKRETERYASI

Dr. Öğr. Üyesi Ümüt TORU: 0505 615 28 94

Öğr. Gör. Galip GÜLER: 0506 585 14 15

Öğr. Gör. Ahmet KAZAN: 0532 7961531
Arş. Gör. Şehmuz AKSAK: 0544 6706388

BİLDİRİLERDE ARANACAK ÖZELLİKLER

Bildiri dili Türkçe, İngilizce veya Arapça dillerinden biri olabilir.

Bildiriler bilimsel, özgün ve daha önce yayınlanmamış olmalıdır.

Bildiri özetleri konuyu açıklamalı ve en fazla 300-500 kelime olmalıdır.

Son başvuru tarihinden sonra gönderilecek bildiri özetleri değerlendirmeye alınmayacaktır.

Bildiri metinleri 12, dipnotlar 10 punto ve bir satır aralığı ile Microsoft-Office (Word) ortamında yazılmalıdır.

Bildiri metinleri en fazla A4 ebadında 20 sayfayı geçmemelidir.

SEMPOZYUM TAKVİMİ

Bildiri Özetlerinin Son Gönderilme Tarihi	: 21 Haziran 2019
Kabul Edilen Bildirilerin Geri Bildirimi	: 01 Temmuz 2019
Bildiri Metinlerinin Son Teslim Tarihi	: 01 Ekim 2019
Sempozyum Tarihi	: 18-19 Ekim 2019

İLETİŞİM ve YAZIŞMA ADRESİ

Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanlığı,
05100, AMASYA
Tel: +90 (358) 211 50 47

Tebliğ Özet ve Metinlerinin Gönderileceği E-Posta Adresi

ilitam@amasya.edu.tr